

Zajednički predlozi mera za prevazilaženje negativnih posledica COVID-19 na poslovanje kompanija

28. mart 2020. godine

Četiri vodeće nezavisne poslovne asocijacije u Srbiji - Američka privredna komora u Srbiji, Inicijativa „Digitalna Srbija“, Savet stranih investitora i NALED, koje okupljaju više od 500 članova iz redova stranih investitora, domaćih kompanija i malih i srednjih preduzeća, usaglasili su zajednički set prioritarnih mera za očuvanje radnih mesta, likvidnost privrede, poresko rasterećenje i međunarodnu robnu razmenu.

Fiskalne mere:

1. **Oslobađanjem od poreza i doprinosa naknade zarade za vreme prekida rada**, olakšalo bi se poslodavcima očuvanje postojećeg obima zaposlenosti i brži oporavak posle krize. Ovo podrazumeva **oslobađanje od poreza i doprinosa naknade zarade za vreme prekida rada, odnosno smanjenja obima rada nastalog usled posledica uvođenja vanrednog stanja i epidemije COVID-19**, uz zadržavanje prava iz obaveznog socijalnog osiguranja za zaposlene.

Dodatno, predlažemo da se **u slučaju neophodnosti sprovođenja mera samoizolacije i karantina zaposlenih, poslodavac oslobodi plaćanja poreza i doprinosa naknade zarade u punom iznosu u kojem je plaća prema postojećim pravilima** (naknada zarade za bolovanje ili plaćeno odsustvo). Takođe, potrebno je merama podržati poslodavce koji trenutno snose teret naknade zarada, odnosno isplate punih zarada, **zaposlenima sa decom do 12 godina starosti**, a koji su usled obustave rada škola i vrtića isključeni su iz procesa rada u proizvodnji ili čiji je rad od kuće limitiran.

2. **Smanjenje akontacije poreza na dobit za 2020. godinu za pravna lica i preduzetnike za 50%**, što bi obezbedilo likvidnost kompanijama i preduzetnicima, a imajući u vidu da će svoje obaveze svakako izmiriti prema konačnom godišnjem obračunu sledeće godine.
3. **Produžiti rok za podnošenje prijave PDV-a do poslednjeg dana u mesecu**, umesto do 15. i dozvoliti mogućnost da se u budućim prijavama PDV-a isprave korekcije, najmanje 3 meseca nakon meseca kada vanredno stanje prestane. Ova mera je potrebna imajući u vidu da velika većina administrativnog osoblja radi od kuće bez pristupa prostorijama kompanije, da se knjiži samo ograničeni broj računa dobavljača, kao i da fizički pregled pratećih dokumenata nije moguć.

Mere za podsticanje likvidnosti:

4. **Obezbediti redovno izmirivanje svih preuzetih obaveza države i javnih preduzeća prema privrednim subjektima**, u skladu sa Zakonom o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama kako država ne bi bila kreator nelikvidnosti.
5. Radi očuvanja stabilnosti finansijskog sektora, neophodna je **dodatna injekcija likvidnosti bankama od strane NBS u vidu smanjenja obavezne rezerve, proširenja kolaterala za repo operacije i omogućavanje korišćenja zaštitnih slojeva kapitala**.
6. Omogućiti **garancije bankama za jeftine kredite za likvidnost i znavljanje obaveza**, namenjene najviše ekonomski pogođenim u sektoru malih i srednjih preduzeća i preduzetnika, uz minimalne uslove propisane od strane države.

Mere za obezbeđivanje nesmetanog transporta robe:

7. **Obezbediti primenu tzv. Zelenih traka prema EU i CEFTA zemljama** kako bi se osigurao nesmetani međunarodni transport roba, a u skladu sa Smernicama za mere upravljanja granicom radi zaštite zdravlja i obezbeđenja dostupnosti roba i osnovnih usluga koje je Evropska komisija donela 16. marta.

Mere namenjene posebno pogođenim sektorima ili kategorijama (mikro, mala preduzeća i preduzetnici):

8. **Ukinuti plaćanje akontacije poreza na dobit za poslovnu 2020. godinu**, što bi omogućilo bolju likvidnost poreskim obveznicima.
9. **Za obveznike paušalnog poreza, smanjiti iznos poreske obaveze i obaveze za doprinose za obavezno socijalno osiguranje za 50%.**
10. **Za vreme krize sa COVID -19 ukinuti PDV na donaciju hrane, lekova, medicinskih sredstava i biocidnih sredstava**, u slučaju da je primalac donacije javni sektor.